

Zápis z obhajoby disertační práce

Student: Kateřina Hejnová

Identifikační číslo studenta: 12238017

Studijní program: Sociologie

Studijní obor: Sociologie

Název disertační práce: „Praxe orgánů sociálně právní ochrany dětí při řešení rodičovských sporů“

Jazyk práce: čeština

Jazyk obhajoby: čeština

Školitel: doc. PhDr. Oldřich Matoušek

Oponenti: PhDr. doc. Pavel Navrátil, Ph.D.

PhDr. Věra Kuchařová, CSc.

Datum obhajoby: 04. 12. 2019

Místo obhajoby: Celetná 13, Praha 1, 110 00

Termín: řádný/opravný

Předseda komise: doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.

Členové komise:

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.

RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

PhDr. Jiří Vinopal, PhD.

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

Mgr. Zuzana Podaná

Doc. PhDr. Pavel Kuchař, CSc.

Přítomní:

doc. PhDr. Jiří Buriánek, CSc.

PhDr. Jiří Vinopal, PhD.

doc. PhDr. Oldřich Matoušek

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.

14:30 Předseda komise doc. Buriánek zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty. Přítomným pak představil studentku.

14:35 Školitel seznámil přítomné stručně s pracovními zkušenostmi, ze kterých čerpala pro tezi své disertační práce. Představil publikační činnost kandidátky, účast na zahraničních konferencích.

Uvedl také, že kandidátka získala grant pro svou výzkumnou činnost, absolvování výzkumné stáže v USA a nyní se věnuje poradenské činnosti. Školitel vyjádřil, že byl spokojen s průběhem vedení dizertační práce studentky a že tuto práci doporučuje k obhajobě.

14:45 Studentka seznámila přítomné s tezemi své disertační práce. Na začátku studentka objasnila základní pojmy, které ve své dizertační práci používá. Dále studentka představila koncept své dizertační práce, kde v první fázi představila teoretickou část, jejíž součástí je také případová studie a také další teoretické koncepty. Studentka také stručně zmínila motivaci k výběru svého tématu, kterému se věnovala. Dále studentka představila kvantitativní šetření, které jsou součástí představené diplomové práce, včetně sběru a analýzy dat včetně limitů, které v rámci jejího šetření nastaly. Poté studentka blíže představila faktory; jejich operacionalizaci a způsob, jakým jsou manifestovány. Kandidátka také uvedla, že většina předem stanovených hypotéz se nepodařilo prokázat. Dále studentka představila typologii defenzivní praxe, reflexivní praxe a intuitivní praxe, které podrobněji rozpracovala ve své dizertační práci. Na konci představení své dizertační práce studentka popsala také dílčí závěry, ke kterým ve své dizertaci došla.

15:00 Komise byla seznámena s posudkem oponenta doc. Navrátila. Kladně hodnotil orientaci autorky v tématu. Výhrady má k tomu, že není stanovena jednoznačně výzkumná otázka, téma je formulováno spíše vágně. Recenzent poukazuje, že není zde jasná linie mezi teoretickou a empirickou částí, formulace jsou extenzivní. Design empirické části má dle oponenta svá rizika. Obsahově jsou formulace někdy přetížené citacemi. Na konci zazněly otázky, jejichž znění je zaznamenáno v posudku.

V závěru posudku stojí, že oponent doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě s klasifikací prospěla.

15:15 Komise byla seznámena s posudkem PHDr. Kuchařové, kde vyzdvihla dobrou orientaci autorky v tématu. Proporce jednotlivých částí však není jasně vymezená. Na formální úrovni se často opakují stejné teze. Kvalitativní část je recenzentkou hodnocena kladně, ta kvantitativní je již mnohem problematičtější viz. Posudek. Autorka prokázala schopnost práce s primárními a sekundárními zdroji, nicméně poznatky nejsou v kvantitativní fázi dle recenzentky příliš věrohodné a konzistentní viz posudek. Poukazuje také na nedostatečnou operacionalizaci

zavedených konceptů ve výzkumu. Dále byly předneseny otázky, které jsou přesně popsány v posudku.

Oponentka doporučuje práci k obhajobě a nenavrhuje známku, protože nechává finální rozhodnutí na komisi.

15:20 Studentka odpovídala na posudky oponentů a jejich otázky. Uvedla, že položky, které měli měřit konkrétní defenzivní praxi, tak vůbec nediskriminovaly, jak se předpokládalo. Dále také zmínila, že se inspirovala příklady dobré praxe v zahraničí, které nejsou vždycky přenositelné na české prostředí.

Studentka si je vědoma, že cíl práce byl stanoven vágně a také toho, že konkrétní rozpracování cílů je rozpracováno až v empirické fázi.

Na otázku PhDr. Kuchařové viz posudek studentka blíže přiblížila problematiku pozici soudů a jejich role ve sporech v rámci OSPOD. Dále také zodpověděla další otázky, které jsou v posudku položeny.

Studentka dále zodpověděla otázky doc. Navrátila na to, jaká opatření by studentka navrhla na zlepšení vyjednávacích strategií a možné spolupráce všech subjektů, které jsou do tohoto procesu zahrnuty. Dále studentka blíže specifikovala metodologii a průběh kvalitativního výzkumu (a blíže popsala, jak vycházela ze zakotvené teorie).

15:30 Předseda komise zahájil diskusi.

V následné diskusi vystoupil: člen komise RNDr. Kostecký se zeptal na objasnění toho, zda vždy při straně rodičů a OSPOD jsou vždy ve sporu a také na definici „kdo je klient“. Studentka zmínila, že v nejvyšším zájmu je zájem dítěte, který však může někdy být upozaděn. Dále se diskuze zabývala pravomocemi, které jsou rozděleny v rámci státu a jím zřízených institucí. Studentka přesně vymezila, jaké jsou pravomoci pro každý orgán a další dílčí aspekty.

Prof. Majerová poukázala na to, že zájem dítěte může znamenat spoustu variant. Kdo tedy určí zájem dítěte, jak se hledá shoda? Studentka popsala ideální případ jako třeba rodinnou konferenci. Pokud však není konkrétní případ předmětem soudního sporu, tak mají sociální pracovníci poměrně velkou míru autonomie. Neexistuje tedy jednoznačně jeden konkrétně vymezený zájem dítěte.

Doc. Buriánek se zeptal na otázku, proč studentka po kvalitativním šetření zvolila v dotazníkovém šetření pouze jednu výzkumnou otázku.

Dále doc. Buriánek zmínil pochybnost, že v jednom kraji je více defenzivní praxe než v jiném. Také zmínil, že mu připadá problematická koherence mezi těmito částmi, a především také uplatnění grounded theory na jeden případ (case). Studentka uvedla, že vycházela z předpokladu, že dizertační práce musí obsahovat kvantitativní šetření, i když si v něm nepřipadá tolik erudovaná. Doc. Buriánek poukázal na to, že pouhá otázka na dodržování předpisů nemůže stačit na operacionalizaci defenzivní praxe, která se tak stává problematickou. RNDr. Kostecký se zeptal studentky na spolupráci s p. Chylíkovou (o které se studentka zmínila při představení své práce) ze které má vyjít článek, ve kterém budou použita tato data, protože v této práci se se stejnými daty nakládá jinak. Také doc. Buriánek zmínil, že prezentace dat a výsledků byla zvolena nešťastně, také chybí bližší rozvedení regrese. Dr. Vinopal se zeptal na povahu dat, pokud se považují za cenzovní data. Reagoval na zmínku na straně 129 (že bylo velké množství non-response). A druhá otázka se týkala toho, zda v tom není nějaký skrytý faktor respondentů, kteří neodpověděli, tedy systematické vychýlení. Studentka zmínila, že nedostatkem motivace mohlo být to, protože doba vyplňování trvala 30 minut. Což se dr. Vinopal podivil, protože by se nabízel předpoklad, že právě ti respondenti splňující defenzivní strategii, by právě spíše mohli tíhnout k vyplnění všech dotazníků,

Studentka dále nedokázala zodpovědět, proč vyřadila takové množství dat (120 respondentů). Studentka zmínila, že si již nepamatuje přesně, jaké konkrétní důvody ji k tomu vedly a že pokud se jí nezdál například věk apod., tak vyřadila celý dotazník.

15:50 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala pomocí hlasovacích lístků, počet členů komise 4 – přítomno členů komise: 1 kladný hlas, 3 záporných hlasů. Obhajoba disertační práce byla klasifikována neprospěl/a.

Předseda komise konstatoval jménem komise, že disertační práce je nevyhovující z důvodu velkých limitů v části kvantitativního šetření.

Komise určila, že práci je třeba přepracovat/doplnit takto: je třeba kvalitněji uchopit a zpracovat kvantitativní fázi a také přepracovat formát příloh.

Zapisovatel: Anna Vostruhová